

उद्दिष्टे (Objectives)

1. विद्यार्थ्यांना कार्ल मार्क्स यांच्या नोकरशाहीविषयक विचारांची (स्वरूप, वैशिष्ट्ये आणि वर्ग दृष्टिकोन) समज विकसित करणे.
2. पंडित जवाहरलाल नेहरू यांच्या प्रशासनविषयक विचारांचा अभ्यास करून विकेंद्रीकरण आणि समाजवादी प्रशासनाची संकल्पना स्पष्ट करणे.
3. अब्राहम मास्लो यांच्या अभिप्रेरणा सिद्धांत व पीटर ड्रुकर यांच्या व्यवस्थापनविषयक विचारांचा परिचय करून आधुनिक प्रशासन व व्यवस्थापनातील संकल्पना समजावून देणे.

अपेक्षित परिणाम (Expected Outcomes)

1. विद्यार्थी कार्ल मार्क्स यांच्या नोकरशाहीविषयक आणि वर्गाधारित दृष्टिकोनाचे विश्लेषण करू शकतील.
2. विद्यार्थी नेहरूंच्या प्रशासनविषयक विचारांचा अभ्यास करून विकेंद्रीकरण व समाजवाद यांचे महत्त्व समजावून सांगू शकतील.
3. विद्यार्थी मास्लो यांच्या गरज पदसोपान सिद्धांत आणि पीटर ड्रुकर यांच्या व्यवस्थापन संकल्पना आधुनिक प्रशासनात लागू करू शकतील.

५. कार्ल मार्क्स

- अ) नोकरशाहीसंबंधी विचार – स्वरूप, वैशिष्ट्ये
- ब) नोकरशाहीचा वर्ग विचार

६. पंडित जवाहरलाल नेहरू

- अ) नोकरशाहीसंबंधीचे विचार
- ब) विकेंद्रीकरण
- क) समाजवाद आणि प्रशासन

७. अब्राहम मास्लो

- अ) मानवी अभिप्रेरणासंबंधी सिद्धांत

ब) गरजा पदसोपान

क) मूल्यांकन

८. पीटर ड्रुकर

अ) व्यवस्थापनविषयक विचार

ब) उद्दिष्टाधारित व्यवस्थापन

क) ज्ञानाधारित समाज आणि ज्ञानाधारित कामगार